

СПЕЦИАЛНОСТ „КИТАИСТИКА“
Избираеми дисциплини за зимен семестър 2022/2023 година

I курс – нямат избираеми

II курс

Избраните дисциплини през **семестъра** (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят **минимум 2 кредита**

	Дисциплина (форма на контрол)	Огранич ние	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр	Анотации
1.	Държавно и политическо устройство на Китай (изпит)	фак	2+0	2	Калина Микова (титуляр - проф. д-р Александър Алексиев)	Дисциплината предлага въведение в структурата на държавното управление и политиките в основните области на социалния живот в Китай. Фокусът е върху политическото и държавно развитие в Китай, като по-отблизо ще бъдат разгледани някои основни понятия и теории от сферата на политологията и конституционното право, които имат най-пряко отношение към Китай. Китайското правителство е един от най-важните участници в световната политика днес. Световното икономическо и дипломатическо присъствие на страната оспорва предишното господство на Западните сили. В резултат на това много дипломати, журналисти и социални учени започват да виждат цялостната програма за национална модернизация на бизнеса, технологиите и публичната администрация, въведена от китайското правителство по нов начин – като съставна част на конкуренцията между различни системи на управление. Някои коментатори дори твърдят, че с времето Западният модел на пазарна демокрация може да бъде трайно засенчен от нарастващата икономическа и технологична сила на авторитарния Китай. За да се разбере напълно развитието на Китайската народна република (КНР), се изисква внимателен анализ на нейната политическа система. Това включва разглеждане на формалното организиране на системата и взаимодействията между политическите, бизнес и социалните участници за подготовка, приемане, прилагане, преразглеждане и коригиране на авторитетни решения и политики.
2.	Проблеми на икономическото развитие на Китай (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	проф. дфсн Нако Стефанов	Курсът е предназначен за студентите от бакалавърска степен. Целта му е запознаването на студентите с проблемите на икономическото развитие на Китай. КНР през последните десетилетия на втората половина на XX и сега в началото на XXI векове демонстрира най-висока динамика. Курсът е изграден на базата на проблемно-хронологичния и сравнителния подходи. Класифицират се основни периоди на изграждане и развитие на базовите социално-икономически модели в Китай. Очертават се базовите геополитически политически, геоекономически и икономически, социокултурни и други фактори, въздействащи върху формирането, развитието и трансформирането на съответните социално-икономически модели в страната. Характеризират се ключовите проблеми в икономическото развитие, както и най-важните параметри на това развитие във времето.

3.	Езикови особености на гадателните надписи от династия Шан (14–11 в. пр.н.е.) (изпит)	фак	2+0	2	гл. ас. д-р Теодора Куцарова	Целта на лекционния курс на дисциплината „Гадателните надписи от династия Шан (14–11 в. пр.н.е.)“ е да запознае студентите с еволюцията на китайския език като функция на писмените знаци. Курсът разкрива спецификата на най-ранните форми на йероглифите, високото им ниво на архетипизация, която разклонява когнатите и налага възприятие на света чрез класификация по видове; антропологизацията (човешкото тяло/съзнание като средство за моделиране на взаимодействието на човека със света) и др. По време на занятията се борави с оригинали на гадателни надписи от 1-ви до 5-ти период, разглеждат се йероглифи-корени <i>zigen</i> с разпознаваема форма и групирането им в когнатни клъстери посредством реконструкция на древното четене. Развива се “диахронното въображение” чрез въвеждане на някои честотни графемни, произлезли от непознати за съвременния човек предмети от бита на шанците. Курсът анализира и граматичните особености на текстовете: части на речта, видове синтагми, словоред, видове сложни изречения, като по този начин дава основни знания по историческа граматика и улеснява изучаването на старокитайския език.
4.	Философско и текстологично разглеждане на трактатите „Лаодзъ“ и „Джуандзъ“ (изпит)	фак	2+0	2	гл. ас д-р Теодора Куцарова	Целта на лекционния курс на дисциплината „Философско и текстологично разглеждане на трактатите „Лаодзъ“ и „Джуандзъ“ е да запознае студентите с разнообразната философска и лингвистична проблематика, засягаща едно от най-интересните китайски автохтонни мисловни школи – даоизма, взела началото си от Лаодзъ (VI-V в. пр.н.е.) и достигнала кулминация при Джуандзъ (IV–III в. пр.н.е.). На базата на прочит в оригинал на текстологично уточнени фрагменти от двете произведения „Даодъдзин“ и „Джуандзъ“, курсът навлиза в онтологичните, епистемологични и психологични възгледи за естеството на взаимодействието между човека и природата. Проследяват се отлаганията на първобитни вярвания, свързани с астрономически наблюдения и с първичния език на мита, роден от анимизма, като на анализ се подлагат моделите на даоистка трансценденция и архетипната святост на светлината като фундаментална когнитивна единица. Курсът разисква и проблеми, свързани с философски най-точния превод на основните термини от понятийния апарат на даоизма.
5.	Политически системи в Източна Азия (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев	Програмата по „Политически системи в източна Азия“ разкрива историята на политическото развитие на основните три страни в региона – Китай, Корея и Япония. Анализират се социалните, културните, политическите, и икономическите характеристики на всяка от страните в синхронен и диахронен план. Проследява се специфичното влияние на конфуцианската традиция и историческата взаимобвързаност върху динамиката на вътрешните процеси, развитието на политическите системи, и отношенията на страните от този регион с външния свят.
6.	Китай, Корея и Япония: Кратко въведение в културите на Далечния Изток (изпит)	фак	3+0	3	проф. д-р Гургана Петкова, доц. д-р Антония Цанкова гл. ас. д-р Ирина Шолева	Дисциплината въвежда студентите в културите на Далечния Изток, като тематично е разделена на три части, всяка от които е посветена на съответната страна – Китай, Корея и Япония. Лекциите подават базова информация за особеностите на културния код, насочват студентите към източници на допълнителна информация и представят изследванията на тези култури в българската изтоковедска наука. Предварителни изисквания: Няма. Очаква се в края на курса студентите да са се запознали с най-основните характеристики на трите източназиатски култури и да знаят къде да търсят допълнително информация, както и как да разбират някои базови културни кодове, които са в основата на межкултурната комуникация.

III курс

Избраните дисциплини през **семестъра** (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят **минимум 4 кредита**

	Дисциплина (форма на контрол)	Ограниче ние	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр	Анотации
1.	Държавно и политическо устройство на Китай (изпит)	фак	2+0	2	Калина Микова (титуляр - проф. д-р Александър Алексиев)	Дисциплината предлага въведение в структурата на държавното управление и политиките в основните области на социалния живот в Китай. Фокусът е върху политическото и държавно развитие в Китай, като по-отблизо ще бъдат разгледани някои основни понятия и теории от сферата на политологията и конституционното право, които имат най-пряко отношение към Китай. Китайското правителство е един от най-важните участници в световната политика днес. Световното икономическо и дипломатическо присъствие на страната оспорва предишното господство на Западните сили. В резултат на това много дипломати, журналисти и социални учени започват да виждат цялостната програма за национална модернизация на бизнеса, технологиите и публичната администрация, въведена от китайското правителство по нов начин – като съставна част на конкуренцията между различни системи на управление. Някои коментатори дори твърдят, че с времето Западният модел на пазарна демокрация може да бъде трайно засенчен от нарастващата икономическа и технологична сила на авторитарния Китай. За да се разбере напълно развитието на Китайската народна република (КНР), се изисква внимателен анализ на нейната политическа система. Това включва разглеждане на формалното организиране на системата и взаимодействията между политическите, бизнес и социалните участници за подготовка, приемане, прилагане, преразглеждане и коригиране на авторитетни решения и политики.
2.	Проблеми на икономическото развитие на Китай (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	проф. дфсн Нако Стефанов	Курсът е предназначен за студентите от бакалавърска степен. Целта му е запознаването на студентите с проблемите на икономическото развитие на Китай. КНР през последните десетилетия на втората половина на XX и сега в началото на XXI векове демонстрира най-висока динамика. Курсът е изграден на базата на проблемно-хронологичния и сравнителния подходи. Класифицират се основни периоди на изграждане и развитие на базовите социално-икономически модели в Китай. Очертават се базовите геополитически политически, геоекономически и икономически, социокултурни и други фактори, въздействащи върху формирането, развитието и трансформирането на съответните социално-икономически модели в страната. Характеризират се ключовите проблеми в икономическото развитие, както и най-важните параметри на това развитие във времето.
3.	Икономически превод от и на китайски език (изпит)	спец	2+0	2	ас. Стефан Иванчев	Дисциплината представя последователно основните типове икономически преводи – макроикономически и финансови отчети, документи, обслужващи стопанския оборот, научни икономически текстове и др. Основната насоченост на курса е практическа – целта е студентите да бъдат подготвени за бъдещата си работа с китайски език в областта на икономиката, бизнеса и стопанската дейност.

4.	Политически системи в Източна Азия (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев	Програмата по „Политически системи в източна Азия“ разкрива историята на политическото развитие на основните три страни в региона – Китай, Корея и Япония. Анализират се социалните, културните, политическите, и икономическите характеристики на всяка от страните в синхронен и диахронен план. Проследява се специфичното влияние на конфуцианската традиция и историческата взаимнообвързаност върху динамиката на вътрешните процеси, развитието на политическите системи, и отношенията на страните от този регион с външния свят.
5.	Езикови особености на гадателните надписи от династия Шан (14–11 в. пр.н.е.) (изпит)	фак	2+0	2	гл. ас. д-р Теодора Куцарова	Целта на лекционния курс на дисциплината „Гадателните надписи от династия Шан (14–11 в. пр.н.е.)“ е да запознае студентите с еволюцията на китайския език като функция на писмените знаци. Курсът разкрива спецификата на най-ранните форми на йероглифите, високото им ниво на архетипизация, която разклонява когнатите и налага възприемане на света чрез класификация по видове; антропологизацията (човешкото тяло/съзнание като средство за моделиране на взаимодействието на човека със света) и др. По време на занятията се борави с оригинали на гадателни надписи от 1-ви до 5-ти период, разглеждат се йероглифи-корени <i>zigen</i> с разпознаваема форма и групирането им в когнатни клъстери посредством реконструкция на древното четене. Развива се “диахронното въображение” чрез въвеждане на някои честотни графеми, произлезли от непознати за съвременния човек предмети от бита на шанците. Курсът анализира и граматичните особености на текстовете: части на речта, видове синтагми, словоред, видове сложни изречения, като по този начин дава основни знания по историческа граматика и улеснява изучаването на старокитайския език.
6.	Философско и текстологично разглеждане на трактатите „Лаодзь“ и „Джуандзь“ (изпит)	фак	2+0	2	гл. ас д-р Теодора Куцарова	Целта на лекционния курс на дисциплината „Философско и текстологично разглеждане на трактатите „Лаодзь“ и „Джуандзь“ е да запознае студентите с разнообразната философска и лингвистична проблематика, засягаща едно от най-интересните китайски автохтонни мисловни школи – даоизма, взела началото си от Лаодзь (VI-V в. пр.н.е.) и достигнала кулминация при Джуандзь (IV–III в. пр.н.е.). На базата на прочит в оригинал на текстологично уточнени фрагменти от двете произведенията “Даодъзин” и “Джуандзь”, курсът навлиза в онтологичните, епистемологични и психологични възгледи за естеството на взаимодействието между човека и природата. Проследяват се отлаганията на първобитни вярвания, свързани с астрономически наблюдения и с първичния език на мита, роден от анимизма, като на анализ се подлагат моделите на даоистка трансценденция и архетипната святост на светлината като фундаментална когнитивна единица. Курсът разисква и проблеми, свързани с философски най-точния превод на основните термини от понятийния апарат на даоизма.

Педагогически модул

	Дисциплина (форма на контрол)	Огранич ние	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр	Анотации
--	----------------------------------	----------------	----------	---------	-------------------------	----------

1.	Психология	фак	4+0	4	проф. дпсн Йоана Янкулова	<p>Курсът по «ПСИХОЛОГИЯ» запознава студентите с класическите научни постановки, съвременните постижения и основните предизвикателства пред психологията в сферата на образованието.</p> <p>Студентите научават повече за възрастовите особености на учениците и психологическите измерения на учебната им дейност, общуването и междуличностните взаимодействия в училищна среда. Освен това се усвояват системни знания и се формират професионални умения за самостоятелно изследване на особеностите във възрастовото, психичното, когнитивно-интелектуалното, емоционалното, мотивационното и поведенческото функциониране на учениците и учителите в образователния контекст.</p> <p>Студентите изучават психологическите закономерности във формирането на личността на ученика в процеса на израстване, обучение, общуване, игра, самоподготовка и саморегулация.</p> <p>Студентите се запознават и с особеностите на личността и професията на учителите, научавайки за техните начини за ефективно справяне със социално-образователните предизвикателства в личен и професионален план.</p> <p>Студентите формират професионални умения за адекватни взаимодействия в училище с ученици, учители, родители.</p>
2.	Информационни и комуникационни технологии в обучението и работата в дигитална среда (изпит)	Фак.	2+0	2	гл. ас. д-р Симеон Хинковски, гл. ас. д-р Николина Искърва	<p>Курсът по информационни и комуникационни технологии и работа в дигитална среда има за цел да разбие поставените стереотипи на обучение в едноименния курс и да предложи на студентите от ФКНФ на Софийски университет „Свети Климент Охридски“ един изцяло нов поглед върху съпътстващите ги технически средства, целящ основно насочване на вниманието върху чисто практичната гледна точка. Курсът се състои от 30 учебни часа, разпределени равномерно в един семестър и включва теоретична и практическа подготовка за работа с различни информационни и комуникационни средства. В течение на времето всеки от посещаващите курса има възможност за изява на собствените си художествени и технически способности, така че да развие уменията си в дадената област.</p> <p>В курса „Информационни и комуникационни технологии и работа в дигитална среда“ се разискват проблеми, свързани с подготовката на учителя за часа, в който се предвижда използване на звуково и/или видео онагледяване, както на преподавания учебен материал, така и за проверка на знанията.</p>

IV курс

Избраните дисциплини през **семестъра** (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят **минимум 6 кредита-(2 кредита от избираеми +4 кредита от учебна практика)**

Дисциплина (форма на контрол)	Огранич ние	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр	Анотации
----------------------------------	----------------	----------	---------	-------------------------	----------

1.	Езикови особености на гадателните надписи от династия Шан (14–11 в. пр.н.е.) (изпит)	фак	2+0	2	гл. ас. д-р Теодора Куцарова	<p>Целта на лекционния курс на дисциплината „Гадателните надписи от династия Шан (14–11 в. пр.н.е.)“ е да запознае студентите с еволюцията на китайския език като функция на писмените знаци. Курсът разкрива спецификата на най-ранните форми на йероглифите, високото им ниво на архетипизация, която разклонява когнатите и налага възприятие на света чрез класификация по видове; антропологизацията (човешкото тяло/съзнание като средство за моделиране на взаимодействието на човека със света) и др.</p> <p>По време на занятията се борави с оригинали на гадателни надписи от 1-ви до 5-ти период, разглеждат се йероглифи-корени <i>zigen</i> с разпознаваема форма и групирането им в когнатни клъстери посредством реконструкция на древното четене. Развива се “диахронното въображение” чрез въвеждане на някои честотни графемни, произлезли от непознати за съвременния човек предмети от бита на шанците.</p> <p>Курсът анализира и граматичните особености на текстовете: части на речта, видове синтагми, словоред, видове сложни изречения, като по този начин дава основни знания по историческа граматика и улеснява изучаването на старокитайския език.</p>
2.	Икономически превод от и на китайски език (изпит)	спец	2+0	2	ас. Стефан Иванчев	<p>Дисциплината представя последователно основните типове икономически преводи – макроикономически и финансови отчети, документи, обслужващи стопанския оборот, научни икономически текстове и др. Основната насоченост на курса е практическа – целта е студентите да бъдат подготвени за бъдещата си работа с китайски език в областта на икономиката, бизнеса и стопанската дейност.</p>
3.	Проблеми на икономическото развитие на Китай (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	проф. дфсн Нако Стефанов	<p>Курсът е предназначен за студентите от бакалавърска степен. Целта му е запознаването на студентите с проблемите на икономическото развитие на Китай. КНР през последните десетилетия на втората половина на XX и сега в началото на XXI векове демонстрира най-висока динамика.</p> <p>Курсът е изграден на базата на проблемно-хронологичния и сравнителния подходи. Класифицират се основни периоди на изграждане и развитие на базовите социално-икономически модели в Китай. Очертават се базовите геополитически политически, геоикономически и икономически, социокултурни и други фактори, въздействащи върху формирането, развитието и трансформирането на съответните социално-икономически модели в страната.</p> <p>Характеризират се ключовите проблеми в икономическото развитие, както и най-важните параметри на това развитие във времето.</p>
4.	Китайски език за екскурзоводи (изпит)	фак	2+0	2	гл. ас. д-р Веселин Карастойчев	<p>Целта на лекционния курс към дисциплината «Китайски език за екскурзоводи» е да даде на студентите познания в обобщен вид и да тренира умения в екскурзоводската материя и поднасянето ѝ на китайския турист – от чисто техническите процедури през лингвистичната и културологична компетентност на туристическите беседи до поведенческите модели на екскурзовода.</p> <p>В курса на обучение по дисциплината «Китайски език за екскурзоводи» са предвидени реални и виртуални обиколки (напр. на София, Пловдив, Национален исторически музей и др.), които подпомагат усвояването на практически екскурзоводски умения.</p>

5.	Практика – участие в проект (в изследователски институти, държавни институции, НПО и фирми, чиято дейност има отношение към професионалната квалификация „филолог китаист“) (изпит)	4 курс	30 ч.	2	доц. д-р Антония Цанкова	
6.	Преводаческа практика (в изследователски институти, държавни институции, НПО и фирми, чиято дейност има отношение към професионалната квалификация „филолог китаист“) (изпит)	4 курс	30 ч.	2	доц. д-р Антония Цанкова	

Педагогически модул

	Дисциплина (форма на контрол)	Ограниче ние	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр	Анотации
1.	Методика на чуждоезиковото обучение (комбиниран изпит)	фак	2+2	4	лекции - проф. Димитър Веселинов; упражнения - доц. д-р Антония Цанкова	<p>Целта на обучението по дисциплината «методика на чуждоезиковото обучение» е студентите да придобият знания, умения, разбиране и оценяване на принципите и основните понятия в съвременната педагогика на езика.</p> <p>В обучението по дисциплината «методика на чуждоезиковото обучение» всеки студент разработва курсова работа. Освен това студентът изпълнява наблюдения на педагогическа практика на опитни учители и планира и провежда урок (учебно портфолио).</p> <p>В лекциите по «методика на чуждоезиковото обучение» се разискват проблеми, свързани с педагогиката на езика и свързаните с нея науки социолингвистика и психолингвистика. Предмет на заниманията са и проблемите на управлението на комуникативното езиково учене и преподаване (планиране и т.н.).</p> <p>В семинарите теоретичните знания, придобити в лекционния курс, се прилагат за анализ на учебни методи и учебна документация. Овладяват се умения и разбиране на управлението на учебния процес. Разработват се конкретни урочни планове (микропреподаване).</p>

2.	Хоспитиране (изпит)	фак	0+2	2	Иванна Георгиева	<p>В съответствие с Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на професионална квалификация "учител" (ДВ, бр. 34 от 25. април 1997 година, чл. 9) обучението по учебната дисциплина "Хоспитиране" се провежда на съответния език в определени базови училища.</p> <p>Хоспитирането включва наблюдение и анализ на уроци и други форми на обучение, което се осъществява под непосредственото ръководство на преподавател от Катедрата по методика на чуждоезиковото обучение. Чрез дейностите по хоспитиране студентите трябва да разберат практическата значимост на теоретичните знания, овладени или в процес на овладяване по учебни дисциплини, значими за бъдещата им реализация като учители по чужд език.</p>
3.	Текуща педагогическа практика (изпит)	4 курс	60 ч.	4	Иванна Георгиева	<p>В съответствие с Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на професионална квалификация "учител" (ДВ, бр. 34 от 25. април 1997 година, чл. 9) обучението по учебната дисциплина "Текуща педагогическа практика" се провежда на съответния език в определени базови училища.</p> <p>Текущата педагогическа практика включва наблюдение, анализ и изнасяне на пробни уроци и се осъществява под непосредственото ръководство на преподавател от Катедрата по методика на чуждоезиковото обучение. Чрез дейностите, осъществявани по време на текущата педагогическа практика, се развиват първоначални преподавателски умения и се подготвя стажантската педагогическа практика.</p>
4.	Урокът по чужд език	фак	2+0	2	проф. дфн Димитър Веселинов	<p>Целта на лекционния курс към дисциплината «Урокът по чужд език» е да представи на студентите ретроспекция на уроците по чужд език според запазените документи. Чрез него се разширява образователният и научен хоризонт на българина, осъществява се съизмерване с другите балкански и европейски нации, предметят се постиженията и поуките от натрупания опит в областта на чуждоезиковото обучение през най-българското време, когато училището се превръща в просветна столица на "държавата на Духа", както сполучливо академик Дмитрий Лихачов нарича България.</p> <p>Работен език: български</p>
5.	Учебна лексикография	фак	2+0	2	проф. дфн Димитър Веселинов	<p>Разглеждат се теоретичните основи и постиженията на учебна лексикография като се очертават перспективите направления за изследователска работа. Анализират се съвременните тенденции в разработването на лексикални бази от данни и се разглеждат комплексната система "ЛЕКСИКОГРАФ", проектите "Frame-Net", "Verbum", "POCC", "FRANLEX", системите на "LADL" и др. Представят се теоретичните основи и зоната конструкция на отделните раздели на автоматичните лексикографски системи и приложението им в чуждоезиковото обучение. Илюстрира се идеята за семантичната и синтактична зависимост на конкретната лексема от таксономичната ѝ категория. Разглеждат се начини за представяне на тази зависимост в съвременните лексикографски системи и бази от данни както и използването на получените резултати в обучението по чужд език.</p> <p>Работен език: български</p>

6.	Ранно чуждоезиково обучение (изпит)	фак	2+0	2	гл. ас. д-р Калин Василев	<p>Целта на лекционния курс към дисциплината «Ранно чуждоезиково обучение» е да запознае студентите с особеностите на методиката по чужд език в началната степен на българското училище.</p> <p>В курса на обучение по дисциплината «Ранно чуждоезиково обучение» се разглеждат характерните особености за този вид обучение в няколко направления:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>възрастова обусловеност</i> - <i>цели на обучението</i> - <i>учебно съдържание</i> - <i>методи на обучение</i> - <i>методи на оценяване</i> - <i>игрови подходи в обучението</i> <p>Предмет на занятията е и дидактизиране на учебни материали.</p>
7.	Глобални симулации (изпит)	фак	2+0	2	ас. Михал Павлов	<p>Целта на лекционния курс към дисциплината “Глобални симулации” е да запознае студентите с методология, позволяваща ускорено развитие на устните и писмените умения в даден контекст.</p> <p>Вниманието им се насочва към творческия аспект на речевото общуване и на обучението в това общуване.</p> <p>Представят се теоретичните основи на глобалните симулации като система от методи и дейности, симулиращи определен отрязък от реалната действителност с цел моделиране на определен вид поведение (речево) в типични за определена сфера ситуации.</p>
8.	Академично писане (изпит)	фак	1+0	Фак ул-тати вна	проф. дфн Димитър Веселинов	<p>Курсът има за цел да развие и насочи уменията на студентите за активна подготовка и успешно написване на дипломна работа. Студентите се запознават с въвеждащите стратегии, със структурните и съдържателни изисквания. Придобиват знания как да работят с извори и научна литература, как да организират и структурират в конкретен текст придобитите теоретични и практически познания. Специално внимание се обръща на езика, стила и оформянето. Разглеждат се различните жанрове и формати на научното писане (подготвителни етапи; структурни и съдържателни акценти; оформяне на научен и помощен инструментариум и библиография).</p>